

Ita contigerint, Sancto Dominico solum tunc Canonico Regulari agente.

EXAMEN VISIONIS
THEOLOGICVM

XVIII. Quemadmodum autem fieri poterit, ut prædicta certi oculis visuerint, an Imaginatio: an simplici Intelligentia: an Corporali Visione de falso dubito.

Hoc scio; Personam viuentem Nouellæ Mariæ Sponsum, similia sibi vidiisse. Corporali Visione sic carni Omnia posuisse, haud opinor: de aliquibus tamen excellenteriam visionem aliquam non difficeror. Neque in toto Imaginaria esse visio potuit; quando Imaginatio non transcendent quantum, ut alicentia. Quia tamen deco ris apparentia ipso hoc mundo maior fieri in imaginatione queat, negarit nemo. Quare potissimum existimo, accedisse illa Intellectuali visione, cum adiuncta forti imaginatione. Quia intelligentia potest quid sine comparatione minus formosius & excellenter comprehendere, quam quod in corpore a esse rerum natura putetur. Deco enim minimus animæ rationalis excellenter est, & omni exceptione maior quam totius orbis corpori ornatu vniuersus.

Si queratur: Quonodo igitur

Virtutes apparerint humana species, cum habitus intellectuales non sint substantia sed accidentia? Et cur famina potius, quam specie masculæ Respondeo: 1. Antimæ, seu mulierum, siue virorum, Christi sunt sponsæ, at mulier tamen est ratio delpositionis: ideo in specie mulieribz apparetant. Vnde enim omnium Sponsus est filius IESVS CHRISTVS. 2. Accidens vero spiritale habere corpoream potuit figuram, colorem, & lignamenta: Quia, secundum Dionyl. Hilar. & August. Sicut Prophetæ in Visione imaginaria, per velamina rerum sensibilium, infinitus diuinæ intelligentiæ, & per propuidicatio: radius manifestabatur, quem radium Imaginatio Prophetarum non intelligebat quidem, diuina tamen phantasmatu: cōspiebat. Sic & istæ Visions imaginariæ, erant corporeæ, ut existimo, sed & iunctu suæ lumine diuina illuminationis quod ista videntium mentes, eleuabantur ad immensam quedam, ac diuina dona contundentes, tales per imagines representata. Sic Daniel, sic Iacob, &c. Mens tamen eorum haud quamquam infra corporea remanebat, sed à Deo ad aliora euehebatur. Vnde quamvis imaginationes visæ, quod deco rem suam, essent secundum imaginationem finitæ; quasi infi-

infinite tamen erant, respectu corporum, secundum mentem; Idque ex diuina desuper irradiatione.

Et hec S. Dominicus,

se fecisse, alicui personæ, scilicet Nouello Marie Sponso, satis mirifice demonstravit.

FINIS SERMONVM S.P. DOMINICI.

PARS QUARTA
BEATI
ALANI DE RUPPE
REDIVIVI.
DE
SERMONIBVS ET TRACTATVLIS
EIVS DEM.

CAPUT XXIV.

Sermo I. Auspicitor in Tertium Sententiæ F. ALANI de RUPPE, Ordinis Predicatorum Provinciae Francie, Nationis Britanica: in Promotione sui Bacalaureatus, in alma Uniuersitate Roskieni, anno M. CCC. LXXI. in Oktava S. Augustini.

De admiranda Salutationis Angelice Dignitate.

THEMA:

Qui conseruit petram in fraga aquarum, & Rupe in fontes aquarum. Ps. 113.

Honorande Do. Doctor, sacra Pagina Professor emerite, ac Almæ Theologi-

æ Facultati Roskiensiæ Decane colendissime Preceptor, Tutor & defensor: Singularissimi Magistri, Doctoris, Bacalaurij tam Religioli, quam Seculares, ceterique Graduati tanquam fontes vivi in Petra & Rupe Christi fundati, semper mihi amantissimi.

Lector hunc sermonem, accursive

Aa

tione cura conscriptum ab B. Alano redimus ad verbum: extero tolerabilem styllo contraxi, nisi quod exempla subiecta explicatus enarravi.

EXORDIVM.

Doctor Petrus Blesensis ornatissimus, in sermone quadam de Virgine Maria, inquit: Illa est petra, de qua peccator fugit Melchisim immo & Butyrū ad anima & corporis salutificū medicamentū aquarum vīdā ad maculatum fīue cūminū faciliter purgationē, satis, satiationē, & rotius hominis prouentum, salire faciens post hanc misericordiam in vitam æternam.

A Vt ergo ego frater Alanus de Alamus sit Biscalarens.

fontem sapientiae Filium Dei genuit, de quo dicitur: Ego Eiusdem fontis sapientia in altissimis habens singulare virtute Salutatione Angelica tam falutatō, mente pia & sermonē iucundo, Ave Maria gratia plena. Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus Ventris tui Iesu Christi homo verus & verus Deus, quem virgo mater conceperit per Spiritum sanctum, cum Gabrieli respondisti hoc verbum salutificum: ecce ancilla Domini fiat mihi secundum verbum tuum. Amen. Da mihi hie gratiam salubriter auspiciandi, & istis potentia virtuole audiendi. TUEM A. Qui conuerit petram in stagna aquarum, & Rupe in fontes aquarum.

Metuentesisse do. Doctor, petra mihi fundens oculum ex riuulis sapientiae tuae, ceterisque Domini & Magistri, lapide pretioso. Rupis sapientiae adorans.

1. Trinitas beata in deserto Explicat Moyse durissimam petrā tō thema: conuerit in flumina aquarum, tis quae & rupe, stridissimā, loquendū duplex, do ad literam, cōverit in fontes viuos aquarum.

2. Allegorice aut ipse Christus est petra, de qua Apostolus Petrus auctor erat Christus. Quae petra (secundū gl. ordinariam) conuerita est in stagna aquarum per conuerisionem popolorum multorum salutificam. Et ipsa

rupis estēt̄ conuersa in fontes aquarum secundum 7. fontes Sacramentorum, iuxta Ambrode sacramentis.

3.

Sed moraliter Christus Virgine Maria conuertere peccatores duros, ut petra & rupis, secundum Basil. in stagna viue & fontes aquarum laminationis & penitentiae vera munditia & perfecta sa- pientia.

4. Quintimo & loquendo naturaliter, temper de montibus altis (cuiusmodi sunt rupes) sunt flumina & fontes, secundum Isid.

5. Deinde angerice Petra, Christus & rupis diuina in gloria, conueritor in stagna & fontes aquarum, quando facit salvare animas secundū Chrysostom. in vitam eternam, quæ significari habet per fontem aquae vivae paradisi, prodeunte de throno Dei, ut Iohannes vidit in Apoc.

Propositio generalis. Domini præstantissimi quintuplici medio themus assumptū voluit pertractare. Quæ conuerit petrā in stagna aquarum & rupem in fontes aquarum.

Attamen dominii carissimi, quia secundum Alberti Magistri, petra habet quatuor proprietates. Nam primo habet laudabilem firmitatem non de facili mobiliem, sed adversis resistibilem, secundo habet potestatē, alia

super se fundantem & confater sustinentem. Tertio habet atritionem per sui homitationem & pedum atritionem. Quarto habet eminentiam in aedificiorum extollentiam & diuinitati absconsonem. Propreterea & in hoc praesenti actn, rupe Christo fauente, & petra Angelica: ego frater Alanus de Rupe tam quam Christianus a Christo post confirmationem primi & secunda sententiarū, quacuor sunt facturas, more solito formandorū sacra Theologiae Baccalaureorum.

Partitio. I. Ostendit Theologiae laudabilem firmitatem preconia eius quindecim ponendo, mirificas rupis Salutations angelicas excellencias.

II. Disputatur, præmitā potestationem fieri solitam tamque fundamentalem, in rupi Christo potestatem totam præsentis operis & operationis sustinentem. III. Recitabo quorundam magistrorum corū opinionem, rupis iustus ponendo arietem & conculetationem. Ratione ponam, eminentem super salutationis Angelicæ rupem fundatam: ex qua cuncta mundi diuinitas eminentiæque similiter sunt exortæ & delitiae secundū.

Primo igitur est Theologiae laudabilis firmitas cuncta super se fundans, propter suam immobilitatem. Quod, vndeclaratur Aa 2 rius

rius fiat ex Rupis proprietatibus, hoc ostendimus. Quæ, secundum Isid. in lib. Ethic. quatuor

T. Quia habet proprietates. Primo habet attitudinem firmissimam, Vt 1. sacerdotum cœlum protendentem, tentariū & quoad hoc, est primus liber lententiarum, qui est de

Rupe altissima Deitatis & infinita potestate Trinitatis, qua dicitur ad Romanos 11. 30. Attitudo diuitiarum sapientie & scientia Dei, que incomprehensibilis sunt iudicia eius, & inelegibiles via eius.

2. Lata. Secundo Rupis habet stationis latitudinem, ciuitates, & oppida fundantem, templo & castra & palatio sustinentem, Et secundum difficulter accessibilem. Et quod hoc est liber secundas tentiarum, qui est delata mundi creatione, eiusque plenissima gubernatione, & conservatione: nec non de virtutum omnium destructione. Et hoc tangitur cum dicitur: In flagro aquarum. Per quæ, secundum Christum intelligitur universitas creaturarum, ut merito dicatur in proposito, quod in Iob reperitur: Latior nisi longitudine eius. Et in Psalmo: Latum mandatum tuum nimis.

3. Spec. habet charitatem astrorum: cula a primo lucem suscepibilem ex astrorum. hoc in alia refundente, gemmarumque in se obtinens pe-

fulgentiam. Quod fit in tertio libro tentiarum, de quo est ad propositum. Quod tangitur Vt 3. secundum dicitur: Et Rupem; Quæ tierum Rupis, secundum Augustinum & est. Isidorum. Primo à sole illuminatur, & ob hoc varijs affectibus celestibus, secundum Prælationem, motu lune & influentijs fecundatur. Vnde in Job dicitur, quod Aquila habitat inaccessibiliib. Rupibus, quæ tamen Aquila semper petrit clara, secundum Albertum & Bartholomaeum.

Quarto Rupis mirabilem habet vberatem plantarum et Rupis, omnium: habet etiam amoenitatem herbarum diversarum, medicam Dei vim habentium aromatum, & fructum inestabilium copiolam abundantiam secundum Ambros. Cuius ratio est secundum Albertum, quia trahit ad se terce circum, iacentis virtutem, & materiam habet magis digestam, amplius subtilem, vi astrorum depudatam. Ob hoc fructus ibi sunt suabiores, quam in campastris, & herbe virtuosi, vineaque saniora, secundum Avernum. Quod tangitur cum dicitur, In fonte aquarum. Et hoc in quarto tentiarum magistri Lombardi Particularum risistent dignissimum Episcopi. Vnde merito pro quanto dici potest, quod scribitur Iudicium decimo octauo. Inuenimus ipi

ibi terram opulentiam & vberem. Vnde Ezequiel dicitur: In passus overtinis pascant eos Duobus igitur partis in primo & secundo libeis expedit, nunc tertium pro tertio libro tentiarum in nostro formatu, vi eumque abolendum restat.

Terrij Quod de claritate Rupis luminativa, purgativa, & perfectiva? secundum tentiarum Dionysii. Quæ claritas, secundum B. Anselm. est triplex Interna, superna & humana. Prima claritas, Rupis est interior, & hec est secundaria, & variorum lapidum præfitorum, scilicet bonorum operum, generativa.

2. Internas De qua in 15. Psalmis distinctionibus tertij, quæ sunt de claritate Christi incarnationis Beataissimæ. In qua secundum August. Lux in tenebris lucet, & tenebris eam non comprehendunt, Ioh. 3. Per quam sol iustitia est factus homo illuminans totam nostræ mortaliæ deficitiam. Iuxta illud: Illuminas omnia bonis inveniens in hunc mundum.

3. Externa Secunda autem claritas Rupis, secundum eundem Anselm. & Isidorum est externa siue humana, quæ homines illuminantur, quæ suis in distinctionibus glor. &c.

Et hoc in quarto tentiarum

risistent dignissimum Episcopi.

Vnde merito pro quanto dici

potest, quod scribitur Iudicium

decimo octauo. Inuenimus

ipso

De qua agitur in secunda

parte tertij tentiarum, quæ

est de claritate Rupis Christi

septena in septem distinctionibus,

quæ sunt de passione,

resurrectione, glorificatione,

& Christi ascensione, à distinc-

tione sexta decima, vñque

ad distinctionem vigesimam

secundam inclusuæ.

De quibus quantum ad passionem,

gloriam Christi & ascensionem

dicit Bernard. Doctor ille meli-

lius. Quod sol iustitia

Christus Dominus noster me-

ne, ortus est in nativitate, sed

passus in meridiis, totum mun-

dum flammam sue caritatis, in-

flammando, & sero occubuit

moriendo. Iterunque, tertia

dici aurora resurexit, sanctis

mullieribus apparet.

Tertia autem claritas Ru-

pis est superba, quæ est omni-

virtutum comprehensiva

in felicitate amena & iucun-

ditate aeterna. De qua agitur

in decem & octo ultimis dis-

tingutionibus tertij tentiarum,

à vigesima tertia distinc-

tione inclusuæ vñque ad qua-

dragesimam tertiam finalam.

Ista autem claritas, cum sit

de virtutibus tam Theologis

quam humanis, quibus perve-

nimus ad superna, secundum

Hieron. quia illa promeremur

vnde insuperem premiabimur,

merito tertia claritas Rupis

nostræ deifice est aptanda.

○ De prima autem trium clariti-

tate dici potest, quod scribitur Sapiens; O quam pulchra est causa generatio: cum claritate; ut habet alia translatio: Et in Exodus habetur quod filii Israel videbant montem fumigatum cum igne & voce & lampadibus, &c. De secunda claritate dici potest quod scribitur, Claritatem non accipit ab hominibus. Et Macchabaeorum refutat sed in clipeis aureos, & resplenderunt montes ab eis, Id est, Rupes, quia Rupes sunt montes altissimi, secundum Iudorum & Bartholomeum, libro de naturis rerum. De tertia vero claritate dici potest, quod scribitur, Dedit illi Claritatem eternam. Et in Evangelio ubi dicitur, quod Dominus transfiguratus est in monte Thabor, & quod Charitas Dei circumfusa est illo.

Proposito. Duobus igitur membris ultima causa breuitatis dimissis, cassis de numero primum est absoluendum. XV. Clavis quod est de claritate interna Theologica, secundum quindecim claritates, quia secundum quindecim primas tertii habentur distinctiones, generationem Filii Dei temporalem competentes. O igitur honorare domino Doctor, easterique sacre Theologie auditores amissimis: quam magna & excellens est sanctissima Theologia? eminentis respectu nostrae intelligentie? O quam necessaria non in terris sit, sed in celis. Cui concordant verba Au-

gum est amabiles, optabilis & coenepiscibilis, mortalibus vanuersis! Sed cur hoc? Quia docent inuenire, in quindecim primis distinctionibus. Tertij Rupem unam infinitam, cunctas diuidit habentem, omnem claritatem continentem, omnem virtutem possidentem, quam cum haberimus cunctis bonis abundabimus male prouul puluis vniuersis.

Sed quae est proclara haec Rupis tam magnifica? Audite quoque, audite sapientes, audite intelligentes, docti pauperes & indo-

Hæc inquam, est *Saluatoris* Angelica, que est, Rupis altissima, Rupis laudans, Rupis laudans, Rupis vberima Suæ altitudine subleuans cunctos ad coelestia: sua latitudine subtentans vniuersaliam claritatem illuminans, abscondita singula: sua libertate recreans & reficiens omnia.

O amenissima Rupis, ad te confugiemus, & a malis liberis erimus. In te habimus, & in tribulatione in constantia & mutabilitate grauiti non erimus. Te affidue videbimus, & vnde que tanquam stellæ maturinga fulgebimus. Inter requiescamus cognoscendo, amando, operando, & vberata domus Defubundimus, & conueratio nostra non in terris sit, sed in celis.

Cui concordant verba Au-

gu-

Copaxa- gnostini in sermone pulcherrimo de Salutatione angelicæ sc̄mō, Quid dicam de montib⁹ V. bus, quos sacra mibi nominat pa- T. salutis gina? 1. In monte Sinai: data

ter et lex antiqua, sed in monte Salu-

tationis angelica data est lex nova;

2. In monte Garifym & Hebal

terrestres sunt datae maledictiones: at in Rupo benedictiones;

3. In monte Hor Aoron sepelitur, sed

in hac Rupo benedictio Dei. Filius

nascitur. 4. In monte Lyban oromata cuncta pullulant, sed in

Rupo sibi virginis celestis conti-

nentur, vixisque mundi medicamen-

ta. 5. In monte Maria Tem-

plum Dei fundatum est, sed in

hac Rupo benedicta filia Dei est

bona fides. 6. In monte Thabor

apparet gloria Trinitatis, sed in

hac Rupo benedicta facta est primi-

tus in humanitate assumpta gloria

Trinitatis.

Quid mibi ergo de alijs montibus in quibus cum difficultate ascendo, cum timore sto, cum esuri, & siti plurimum deficio, atque in quibus infirmatus, tandem morior cum Moyse & Aaron me in immensum maiestib⁹? Sed in hac angelica Rupo proficio, fatigatus recessor, infirmatus fabor, mortuus sc̄sitor, sciens & esurientis resi-

cior, & sicut per seculum Iacob ca-

lestis contemplatus est ibi in e-

ternum commemoratus, aduentus, &

potenter & securi confundo, mun-

quam posse, damnatur passurus,

Hac ille.

Ista autem Rupis clarissima, Cur tres sima Salutatio scilicet Marianna, Quinqua quindecim habet principalias. In Averius Categorematica, & tria sunt XV. fincategorematica, scilicet tecum Voces categoricas, & ex quibus datur intellegi quod ter quinque debent res finales, ibi Pater noster & quindecies categores, decem Ave Maria, quae faciunt Ratio Naturæ C. centuria & quinquaginta secundum numerum Psalmorum In hac R. David Psalterij. Pe sunt XV. Lapi-

Hæc igitur est Rupis Trinitatis dignissima, in qua sunt quindecim lapifolia, & leucanthemum quindecim genera, postmodum lapidum praeciosorum. Quia dictum est, de Virgine Maria quod ornata est omni lapide prezioso.

Et ita in Psalterio Angelico Modus sunt centum, & quinquecentum. P. 1. Ave Maria: id est tria lata, quorum primum est respectu Deitatis, quia Dominus tecum. Secundum est respectu Incarnationis, cum dicitur, In mulieribus. Tertium vero seruum est respectu passionis, cum dicitur, & benedictus frater, qui scilicet appensus in arbore crucis. Quæ tria ferta habentur per tria prehabita syn-

categorematica. Nam primum, secundum dicitur respectum Deitatis, quia sibi Dominus iungitur. Secundum scilicet respectu Incarnationis, quia mulieribus genetilibus apponitur. Tertiuum autem feliciter, Et, acci- pi-

pitur respectu passionis; quia ei benedictus fructus additur. Quae benedictio & fructificatio non est facta competitive nisi in Passione.

— Itaque cum ut dictum est, ibi sunt tres Quinquagena & in qualibet Ave Maria illarum voces.

— Nonne igitur dulcissimi Psaltes fisi ad Ps. Virg. Maria, magnum est laus Theologiae. Imo maxima, docens nos innuenire tantam Rupem, in qua sunt XV. tanta lapidina; juxta itaque offerat. Genitrix Dei, Beatissimæ, & cum oblati ipsam Dominam Mariam, certe & quinquagines in die coronare, coronatamque adorem, duabus milibus ducentis & quinquaginta lapidis preciosis; quorum minimus plus valet toto isto mundo corporeo.

Sed quia significations in vniuersali, minus proficiunt, primo Ethnicius, nunc in speciali per singularem sive cuncta verba declaranda, q̄ verba quindecim lapidis Theologie admirabilibus, xixlisisimis & summe necessarijs sunt consumanda. Merito ergo Deus conseruit petram in flagra aquarum &

vniuersitas Regum & Reginarum, Imperatorum, & quaruncumque benarum coronarum; ut non renarij immortales seruientes Virginem Mariam in suo Psalterio sint Reges & Reginæ, qui tantis coronantur in dies coronis Regiam gloriae.

Parvæ. — Nonne igitur dulcissimi Psaltes fisi ad Ps. Virg. Maria, magnum est laus Theologiae. Imo maxima, docens nos innuenire tantam Rupem, in qua sunt XV. tanta lapidina; juxta itaque offerat. Genitrix Dei, Beatissimæ, & cum oblati ipsam Dominam Mariam, certe & quinquagines in die coronare, coronatamque adorem, duabus milibus ducentis & quinquaginta lapidis preciosos. Tot enim sunt verba principia in centum & L.

Salutationibus Angelicis. Quorum quilibet lapis preciosus de vota oblati Virginis Mariae;

vocula.

Ave eff corona,

Regalis inquit. Psalterio.

Quarum qualibet, etiam

minima, plus valebit, quam

petram in flagra aquarum &

Rupem in fontes aqua-

mum, rūm.

Et puri-

& fugatiuſ demonis;

quem tatis.

Diamantem,

quasi duorum amorem metente

sue mensuram: Aman-

ta regis illa,

secundum Anselmum est illa,

bB

I. QVIN.

qua tanta puritate debuit nitere, qui maior sub Deo nequit inneniri. Vnde in Canticis; Tempulera est amicissima, & maius non est in te.

Sed ratione manifesta ostenditur omni iure quod tanto lapide à cunctis debet honorari, offeri. deuote; qui habet summam innocentiam in se & in vivierlos diffutum & diffuse conservatuum; & conferuate gubernatuum omnium, inquam, a re diuino, naturali, & humano. Sed Virgo Maria est huiusmodi: Quia, ut inquit Ambros. in Sermone de Assump. Quid referrimus tibi laudis, o innocentissima Virgo Maria, per quam mortua reparata est innocentia & vivificata? tu est enim arbor vitae, extra quam ramu[m] omnes sunt sine fructu & in morte. Hac illa.

Adamas. — Qui lapis dicitur lapis INNOCENTIA, qui offertur, cum deute dicitur Virgini Maria Ave. Nam AV. secundum August. dicitur quia fine ve maledictionis vel culparum in quod innocentia declaratur preclara Marie. Secundum Istd. Adamas nulla materia frangitur à nullo vincitur, nullo polluitur vel commiscetur. Sola autem sanguine hirci frangitur.

Eftque lapis maxime amoris, & fugatiuſ demonis; quem quidam vocant Diamantem, quasi duorum amorem metente sue mensuram: Aman-

ta secundum Anselmum est illa,

qua-

qualis : tres Reges Britonum, & quicunque alij fidèles unquam habuerunt : & templis & reliquias Sanctorum dederunt.

2. Ob sua Sed de novo petitis : *Quanto magni- maior est hic adamas Ave : onni- tuinem, bus innumeris predictis.*

Ad hoc conitanter responderet ; quod tanto maior est, quanto totum cœlum vna stellæ quia minimum secundum Aug. celestium honorum maior est maximo corporeorum.

3. Ob me O igitur vos omnes filii dei spud voti Virginis Mariae audite, B. M. V. & meæ interrogationi respondete ; Nonne si darem vobis qualibet die centum & quinqueginta Adamantes, quantumcumque effectoris inimici mei, mihi placarimini, & ad vota mea effectoris parati ? Quinimum Nonne etiam amplius me amaretis omnem noxam dimittendo, & gratiam vestram mihi pro viribus communicando ? Quod si tua est. Sequitur manefite, quod Virgo Maria pro qualibet Psalterio sibi deuote oblatæ maiora donavit. Quæ

Quod im- est. Adamas amicitæ, pellens omnem vim demonis, fructus sanguinis Christi hædi immaculati, quante animam suam compunctionis gladius pertransiit. Abhuc dubio à minore ad maius affirmare concedere oportet. Quia scriptum est : Date & dabitur vobis. Nam secundum Originem, in rebus

mundanis dabitur centuplum, in corpore milieplum, in anima decimilles, in morte centimilles, & post mortem millemilles.

Qui ergo vultis ditari, & in brebi recipere innocentiam ; *Ergo esse rre B. V.*

placate Mariam, & facite vobis Regnum preciosum, & in isto mundo per gratiam, & in futuro per gloriam. Accedite ad Rupem istam Salutatis Angelicæ, offrendo Virginis gloriæ quolibet die quinquages adamantem innocentem, i.e.c. *Ave.* Quoniam sic offrendo, salutabitis Imperatricem totius mundi multomagis anatem quilibet peccatorum, & multo amplius quilibet dignam salutantem quam quæcumque Imperatrix vel Regina vñquæ dilexerit mortalem quæcumque viuentem. Imo plus vno toto mundo Imperaticum, toto posse naturali amantium.

Quia charitas Virginis gloria secundum Aug. excedit amorem totius mundi naturale, non tantum corporeum, verum etiam Angelicum. Ergo à minore ad maius : ut sitis sine vñ, Maria sapientia offerte Adamantem præmissum. Merito ergo Deus convertit petram in silex aquarum, virtute horum lapidi preciosorum.

Secunda laus sacræ pagina ; O benignissimi filij Virginis Marie est, quod in secunda dif-

habet Maria Virgo gloria, genit Quoniā telte Berni, genuit sapientiam, & diuinæ sapientiam : ad circa tiāmūdo, mundo cæso sapientiæ celestis dedit claritatem : Veluti sapientissima. Abigail vxor Nabal Carmeli, imo in immensum amplius. Sed ratione manifesta panditur, à toto mundo, sic eam debere salutari in Platerio Angelico. Quia quicunque habet summi sapientiam colatianam, conservatianam, & gubernatianam totius mundi : à cunctis debet honosari, ut patet testimonio Senecæ. Sed Beatissima Virgo Maria est huiusmodi testimoni. Berni. Unde dicitur de ea Eccles. 24. Ego Mater pulchra dilectionis & timoris, & agnitionis & scientiæ specie. Si ergo vultis habere sapientiam illuminatianam, lapis salutare Mariam. Quia teste Ambros. sole clarus lucet hæc stella in solidum mentibus, & recipietis centuplum in præsenti. Quia minimum devote orationis, secundum Ansel. plus valet tota mundi corporeæ claritate & humana prudentia.

Debet-of-ferri B. Ratio autem huius oblationis est : Quia Maria secundum Remigium & Hieronimum dicitur quæ illuminatrix vel illuminata : quod ad sapientiam pertinet, secundum easdem.

Huiusmodi autem carbunculus in aqua ardet, & nocte ut carbo ignitus, lucet, terrores fugando fantasmatum ; & discretionem conferendo in agentiis, & in dubijs mentem ad certa deducendo, admittens dispositiones, secundum Isidorum & Lapidarium. Propterea lapis hic apud Reges præcij est in comparabilis.

Quas conditiones ad plenum

distincione tertij ex sapientia modum faciente vñonis naturæ humanae & diuinæ sapientiam, & diuinæ sapientiam : ad circa tiāmūdo, mundo cæso sapientiæ celestis dedit claritatem : Veluti sapientissima. Abigail vxor Nabal Carmeli, imo in immensum amplius. Sed ratione manifesta panditur, à toto mundo, sic eam debere salutari in Platerio Angelico. Quia quicunque habet summi sapientiam colatianam, conservatianam, & gubernatianam totius mundi : à cunctis debet honosari, ut patet testimonio Senecæ. Sed Beatissima Virgo Maria est huiusmodi testimoni. Berni. Unde dicitur de ea Eccles. 24. Ego Mater pulchra dilectionis & timoris, & agnitionis & scientiæ specie. Si ergo vultis habere sapientiam illuminatianam, lapis salutare Mariam. Quia teste Ambros. sole clarus lucet hæc stella in solidum mentibus, & recipietis centuplum in præsenti. Quia minimum devote orationis, secundum Ansel. plus valet tota mundi corporeæ claritate & humana prudentia.

Sed forte inter vos dicitis 2. Quia Quantæ valoris est iste carbunculus, est maximus Maria. Ad quod breviter mi uerispondeo. Maioris est valoris, simus quod si offertes Virginis gloriosæ, præ qualibet vice tot carbunculos, & æque magnos ; quod sunt stellæ in firmamento cœli, testimonio Augustini, dicitur.

centis; Minimum lucis gratiae maria est tota mundi corporæ luce. Et non solum iste carbunculus MARIA æque magnus est vel modicum maior istis verum etiam tanto excellit omnes hos, quanto totas mundus excedit minimum mundi carbunculum.

3. Quia. O Igitur benedictissimi filii est maxi- Marie; intra vos redite & relmi meritiponde mihi: Quid si quilibet di. quis vestrum daret centum & equinaginta carbunculos alium dilectissima Reginæ so amant vi filium incomparabilem: numquam non in dubie sperare debetis omnime gratiam & amorem apud hanc Reginam inuenire? Sic proculdubio. Ergo cum Virgo gloriosa magis vos anet offertentes fibi talia; quam si omnes mundi creaturae essent conuersae in Reginas amantes, & quilibet vos intimum amaret; quantum istud preponeret. (Quia secundum Albertum Magnum, charitas minima Marie maior est tota charitate mundana. Innotetan infinita naturali amicitia.) Indubie credere debetis ad maiora suscepimus; gratiam que sapientia Virgine ista sapientissima obtenturos. Alias perire ius naturale, & ius charitatis & ius diuinæ iustitiae per regulam à minore ad maius affirmavie. Quia si minus diligens, secundum Becc. Nam, dat

B. V.
amor er-
ga nos.

cent bona proculdubio plus diligens dabit maiora. At igitur ceteræ & quinquagesies coronemini in presenti & infuturo corona sapientie carbuncolorum: in Platerio Angelico dictum salutare Mariam. Quare sequitur quod mero virtute istorum XV. lapidum preciosorum, Deus conseruit petram in flagna aquarum. H

Tertia laus Theologiae & Clarissimi Rectores & Doctores huiusmodi aliae facultatis & stellæ præfulgentis, est, quod in tertia distincione tertij ex sanctificatione graciæ Virginis Mariae & Christi docet totum mundum offere Virginis graciæ tertium lapidem tertiae lapidinum Rupis Salutis. Margaritionis Angelice. Secundum tagratis, preciosissima MARGARITAM, cum dicatur GRATIA. Cuius argumentum est; Quia secundum fid. Margarita est lapis candidus, in concha marina ex ore coeli genitus, sine admixtione cuiuscunque seminis propagationis: contra plurimam valens infirmitates: & fulminibus & tonitruis opposita. Nam concha fulmine tacta absolem patitur; vel à tonitruis lassa, lapidem imperfectum generat: secundum Bartolomaeum Eft. B. V. in lib. de natura rerum.

Sic autem est de Virgine gloriissima MARIA. Quoniam, secundum Hieron. ipsa

cfr

est concha maris huius mundi, que non ex virili femine, sed mitico spiramine coelestis gloria Christi margaritam genuit; qui nostras infirmitates curauit: imo & contra tonitrua tentationum & tribulationum. Debetque nos defendit secundum Bergard.

Quod vero à cunctis Maria debet laudari oblatione deuota huius margaritæ Gratia: sic ostenditur. Prima; quia habet in se immensam gratiam in toto mundo diffusuan, protegentem, & promoventem: secundum Albertum. Secundo, quia sic quilibet offerens suscipiet centuplam, & sic in immensum quilibet die diablitur. Tertio, quia regnum colorum sibi patribus ex omnib[us] lapide preciosos quorum, quilibet erit maior vno toto Regno vt ex legenda B. Thom. Apost. haberi potest.

Obpra-
tii eius. Sed fortassis hoc non intelligens, tacite queris: quantum eset hec margarita Gratia? Respondeo breviter coram toto mundo: quod tanto plus valet terrestri paradise, quanto paradiis plus valuit pomo Euae furtivo. Quod si ita est: immo ita est: quia secundum Basilius, Minimū regni Christi, maius est toto paradise terrestri, quia hoc ducit ad celum, sed paradiis ille ad infernum. Nomen

Obpra-
mum. Charissimi, Virgo gloriola multum gaudebit in tanta mu-

B. V.
et nos.

8. V.

et nos.

B. Catharinæ

arguendo.

Quarta laus Theologiae fa-

cere: serui dulcissimi Virginis Marie; est, quod in quarta distincione tertij sententiarum scilicet ex plenissima plenitudine Incarnationis Iesu Christi causa (que causa est: Spiritus Sanctus:) docet totum mundum inuenire quartam lapidinam preciosissimam in Rupe ista Salutationis Angelicae, de qua lapidem IASPIDEM docet nos Iaspis offerte Virginis Maria designata plenitudinem per PLENAS.

Curis ratio est.

Quia Iaspis,

multus velsi-

nis velsi-

viridis coloris, confortas vi-
sum per sui pulcritudinis com-
placentiam, plena tot virtuti-
bus, quod virginis & signis est
distincta. Habet etiam pellere
omnes malos humores corpo-
ris, dare iucunditatem & af-
fabilitatem portant, & securi-
tatem, secundum *Albertum*
Magnum, quod verum est dif-
politice.

Eft B. A. Sic autem Beataissima & ple-
nissima *Gratia plena* Virgo Ma-
ria placuit oculis summae Tri-
nitatis & omnium Angelorum.
Quinimo corpore fuit specu-
lum totius pulcritudinis; pul-
chior super omnes mulieres;
multo plus quam Iudith, Hel-
ter, vel Sara, secundum *Al-
bert*. Tot habuit in se virtutes
quot habuit potestas & Sanctos
oporum actus. Remonitque
cunctas sufficienter impietas
mundi, secundum *Bern.* &
sempiternam laetitiam contulit
filii damnationis, secundum
August.

Merito ergo est plena ut *Ia-
pis* gratia pulcritudinis nedum
spiritualis verum & corporalis.
Et ratione conditur quod sit in
Psalterio à cunctis sic dignae
laudanda. *Primo*, quia pulcer-
tima, secundum *Senecam*, sunt
laudanda. *Secondo*, quia que-
dant summam pulcritudinem,
à cunctis sunt amanda & laudan-
da, secundum *August.* cuius-
modi est Virgo Maria, secundū

eundem in quadam sermone de
Virg. Mariæ Natiuitate. Ter-
tio quia nulli eres pulcheri-
na, ut Hester, Sarai, & Re-
becca, laudatur in sacra pagi-
gina. Ergo multo magis lauda-
da est Virgo Maria, quia secun-
dum *August.* quod alia habue-
runt diuina in pulcritudine,
habet ista sola habuit in vi-
nguer-
ta pulcritudine.

Sed fortassis admirando & gau-
endo petitis: *Quantum valer maximus
iste Iaspis?* Plena semel deute preij Et
prolata. Ad quo secute coram premij.
tota Ecclesia respondeo: quod simile
plus valet cunctis operibus Dei
leptima dierum primorum nam
tualibus item quod valet amo-
plus, quam omnes nouam or-
dines Angelorum quantum ad
naturam eorum, & quam totus
mundus ille corporeus.

Quoniam hac Iaspis. Plena
digna est Deo in gloria non aut
de se illa prædicta, secundum
Magistrum in secundo sententiarum.
Auditne queso, quæ dixi?
Quod si ita est; cur pigritam-
ni nolentes tantis bonis ditaris?
Nonne omnis talis sic remissus
fatuus reputatur? Quod am-
plius est aduertire. Si solum
dicitur darent Turco vel Solda-
no ducatum; proculdubio me
gratum haberet in suo obse-
quio. Cum ergo in infinitum
dem plus V. Mariæ, cum in
fuo Psalterio offero ei *Iaspidem*
hanc *Plena*: aut ipsa est iusta
aut

aut durior Thurco; quan de-
mentier est dicere ei qua carit
Ecclesia; *Salve Reg. Misericordia-*
torum aut dabit mihi suam gratiam.
amor et
ga. nos.

Quoniam plus diligit Plattem

fuum, quam possint diligere tot

forores fratrum proprii, qui sunt

arenæ maris; poloque quælibet

tamen amaret eum, quam-

um vñquam Thamar amavit

fratrem Absalomem; qui cam

rindicauit de amore incestuo-

si. Quia secundum *Greg. Naz.*

Infimum bonum gloria Del

in Sanctis, maius est maximo

bono nature increatis. Cuius

ratio est; quia illud est dignum

gloria, secundum *Dominum Sa-*

dram, sed hoc tamem dignum

est naturali existentia. Cum

igitur ratio, sensus, scientia,

exempla, signa, experientia,

& appetitus boni, vos moneant

de laudando Mariam, cur iam

non semper in Psalterio salutis

eam ut habeatis omnem gloria-

plenitudinem?

Quinta laus Theologie; o
emeriti sapientie amatores filij
Virginis. Mariæ nobilissima
totus mundi boni Matri: est
quod in quinta distinctione
tertii sententiarum ex damnatio-
nibus sanctissimæ in Christo
Vionis, docet nos inuenire
quintam lapidinam Rupis
Theologie, scilicet Salutario-
nis Angelice; ex qua monet
nos lapidem quintum, qui est

lapis nobilitatis & damnationis

Quia omnia denotant nobil-
itatem quæ Virgo Maria sum-
mam habuit per excellentiam,
secundum *Ambro.* Nam, quia
Mater est Domini dominantium;
idcirco Domina est mundi cen-
senda cunctis fidibus Christi.
Ipsa enim est polita in an-
nulo fidei Christianæ; qua me-
diante responsura est de redemp-
tione mundi; & per quam de
futuri permaxima sunt revelata.
Sola enim, secundum *Aug.*
reddit animos hominum securi-
tos, audaces, & potentes; adeo
ut nullum timeant.

Sic ergo merito tanquam *Debetque*
Domina nobilissima totius ei offeri.
mundi filii debet offeri hic *saphyrus*. *Dominus secum.* Cuis
veridica ratio; audifissimi audi-
tores, hæc est. Primo, quia Ma-
ter est Domini dominantium, &
Regis Regum. Secundo, quia
omni iure sumus eius serui.
Tertio, quia Dominabus mun-
da

danis omni iute debetur ho-
nor a suis servis: ergo multo-
nominis nobilissima Domina
Maria est honoranda a nobis:
quia Domina est & Mater no-
bilitatis, secundum Albertum
super Misericordiam.

Ob pretij.

Sed forte extasi admiratio-
nis raptus, silendo interrogans:
*Quantum valet iste lapis saphy-
rus, Dominus tecum.*

Ad quod inquicundanter res-
pondeo. Plus valens, & magis
placens est Virginis Mariae, &
nobilior in se: & magis toti
Ecclie militanti, & triun-
phantи proficiens; totique Tri-
nitati convenienter: quam si da-
res Virginis gloriose tota min-
tas Sapphyrorum, ita magnas
fuerit, ut Cuius Parisenis;
quot sunt in mundo minutis la-
pides cuiuscunque speciei?
Quia nemo nullus est, hunc
Sapphyrum Virginis Mariae of-
ferre, quam offere nunc arcā
Noe, & in ea viventium natu-
ram salvare: quia talis arca est
corrupta cum illis qui intrave-
rent in eam: sed Sapphyrus hic
dominationis numquam cor-
rumpitur, sed per eum in eternum
servi Virginis Mariae vi-
entes dominantur. Quare?

Quia dederunt Virginis Mariae
nobilitatem centies, & quin-
queagesies in die: ergo centu-
plum accipient in huiusmodi
iuxta illud Gregorij. *Servite Deo
regnare est cum eo: Et date;* &
dabitur vobis.

Et quippe satis clare ostendit, quoniam nobilissima Ma-
ria plus amat minimum servum.

Psalterij sui, quam quantumque nobilis Duxifa vel Co-

mitia, seu Baronissa inquam

servum suum dilexerit, eto q-

uicem ad mortem dilexerit ou-

Amplius, stante casu quod tot

essent Dominae amatrices, quot B. V.

essent si omnium herbarum fo-

lia & arborum ex diuina po-

tentia essent conuersa in Do-

minas & amatrices tui, & tota

potentia te amarent: non esse

iste amor tantus similitudin

sunt, quantus est amor Virginis

Mariae, quo amat te sibi in suo

Psalterio servientem.

Quod cum ita est: 1. cur Erga re-
non diligis eam in tantum te demanda
diligentem: qui tanto amore est, col-
et quando ad miseram affectis daque.
misericordiam? Et iterum. 2.

Cur de tanta Domina disidet,
qui potestat viuis dominarum
predistarum confidentissime
te committeret? 3. Quoniam
si tortori aut iudici cuicunque Simile.

vel clientibus qualiter sit sol-
lum tuum lapidem dares, secu-
ras esse posses, quod si quo-
cunque casu ab illis inquam
capereris, liber dimittereris.
Quis modo omnibus te con-
servarent pro viribus, quocun-
que repugnauerit. Cum ergo
Virgo Dei Genitrix in infinitum
plus amica tua sit & ma-

gis

Chalcedonius est lapis in mo-
dum christallis, lucens ad mo-
dum lucerna: attrahens ad se
palas; vincere faciens in cau-
sis; & fugans demonia, oppres-
sus vi aliena liberans; secundum
Albertum Magauum, & Lapi-
darium.

Virgo autem Maria, secun-
dum Aug. est illa aurora qua
qua media sol nobis illuxit iusti-
tiae: & que trahit peccatores
ad se, nostras infirmities suas
reputans; facit peccatores divi-
nam vincere iustitiam, eos eri-
piens a demonum potestate, &
supercedens potentia, secun-
dum Bernard.

Quare merito offerendus est
est ipsi Chalcedonius misericor-
diae scil. Benedicta. Quoniam
secundum Anselm, Virginis
Mariæ devotissimum alumnū,

Virgo Dei genitrix non so-
lum benedicta est, verum etiā
benedictissima: quia toti mun-
do misericordie benedictione
contulit, inseparabilem sanitatem,
mortuis vitam, peccatoribus
iustitiam, captivis reden-
torem, Ecclesie pacem, cœlis
gloriam, vt non sit, quia se ab-
condat a celo eius. Et pene ea-
dem verba sunt beatissimi Ber-
nardi.

Sed fortassis pro maiori in-
tellectu simplici mente queri-
tur: *Quantum valet iste solus unus*
Chalcedonius, Benedictus.

2. Ad quod audacter ref-
eruntur obiecta. *Ob pretij.*
Chalcedonius offerte ex ea Chalcedonium Mi-
nus Misericordia scil. Benedicta. Ut in-
teriora. de centuplo accipiamus in
presenti, & futuro pro qualibet Psalterij oblatione.

Cuius declaratio est. Quia
CC. pon-

pondeo & fideliter. Plus valens, quam tot castra Chaledoniorum, quod sunt guttae maris: esto quod quolibet esse ita magnum, sicut Romana Civitas; Quinimo adhuc omnibus istis maior est: quantum quilibet castrum est minus minimum suo lapide.

Ob pretium. O amantissimi; nonne quæ so si folum vnum talem castrum darem cuncte mundi peccatori, me amaret: & mea voluntati obediret etiam in difficultate? Signanter si ei darem quilibet dictum tantum præclarum encensum? Sic absque dubio.

B. V. Cle Amplius: Nunquam quæso
metta et regina Misericordia, fons &
radix clementia, fundamentum & principium pietatis intima;

erit durior parvulo ramo aut palmitæ habente humorem de aaboris radice, quia eidem parumper partecipat? Nunquam diffidendum erit de tanta Virginis clementia? Abit; quia participans non est minus participato: nec præcipiatum principiu[m] nec derivatum originem, secundum Dony. Prophetam, & Boecium. Indubie ergo habebitis Virginis clementiam, si obtuleritis ei hanc rationabilem Platerram salutacionem;

Sed ut vehementius hoc idé roboretur: ipsa folum plus amat placentem in hoc Psalterio, quam possent facere tota mulieres amicae, quod sunt

Scintillæ ignis. Esto quod quilibet tantum amaret, quantum unquam Herodias amabat Herodem: quoniam sepultura Lugduni in Francia dicitur duorum amantiū: adhuc quippe amplius Maria Psalteriu[m] diligit. Quia secundum Chrysost. sup. Matthauum: minima Dei gratia, maior est tota natura: etiam si infinites esse augmentata? Qui ergo vultis datur, & misericordiam in presenti, & gloriam in futuro recipere: studiose offerte Virginis Mariæ dictimi hoc Platerrum.

Septima laus sacræ paginæ, gloriofissimi sapientie Professores, est: quod in septima distinctione tentij sententiarum ex esse & fieri Christi in Virgine Mariæ Sponsa Dei patris docet nos offerte eidem Regiane Desponsationis Sanctæ septimum lapide præiosum septime lapidinum huius rapie Salutationis Angelicæ scilicet SMA-

RAGDVM cum dicitur TV. **Ob**

Cuius declaratio talis est: Smaragdus. Def

Iud. & Diocorum & Albert. postea principatu[m] obtinet gemmas nisi. **Ob**

robertus: fum

fugando tristitiam: dabaturque Spongia regali quandam in anulo subbaratus;

Ez B. V. conuenient Virginis Marie, Nam ipsa est TV., quod est pronomen redens suppositum verbo secundæ personæ, & demonstrat & refert. Quoniam secundum Albertum. Reddidit Virgo Maria suppositum novem membris Filiu Dei ipsum in suo utero gestando: demonstrauit quod nobis Filiu Dei visibilis, qui ante fuit invisibilis: referendo ei nunc nostras necessitates, tanquam propria Advocata. Infupere fuit: viridi colore viridata omnium virtutum: in qua, sicut in speculo resuluit tota Trinitas, secundum Bern. radioque Filii sui: Dominum nostri Iesu Christi per fidem in baptismo colorat totum mundum, cum vestiendo vestimenta nuptiali, fugando tristitia per Spiritus Sancti latiam: quia habuit cum desponsatione patrem Regum summo Regi: cui Christum Iesum genuit pro redemptione mundi.

Sed fortassis libenter inquit: **Ob pretium** res: Quantum vides hic smaragdus Desponsationis, TV. Ad quod dico breviter. Plus valet quam ornes montes mundi, etiam si essent aurei: immo multo amplius: quanto omnes montes similis plus sunt, monte minimo. Et veteris: quia secundus

Doctorem Sanctum, Sanctum meritata gratia excedunt bonum totius naturæ.

Oigitur qui amat diuinas: **Ob** præcur haec non venis, ad innatas honorum copias? Qui diligitis dignates, cur non acceditis ad raro nobilera Marianam principissimam omnis dignitatem?

Qui cupitis libertatem; cur fratres quia pericula vobis imminent? An non videtis retro, mortem iaculum super vos vibrantem? Fugite ergo citius ad Platerium Desponsationis, Salutatem nostram scilicet Angelicam. Nec rogo unquam de salute diffidatis, quonia si antichristus simile, tanta clendia: ipse dantes promoueret secundum sua voluntatis.

Confidite ergo in Mariam. Quia si nequissimus bona facit tibi dantibus, secundum Augustinum, maxima bona Maria conferet, sibi munera donantibus. Sicque habebitis coronam infinites multiplicata ex Smarginis Angelicis.

Octaua laus Theologie: honorandissimi Domini est, quod in distinctione octaua tentij Sententiarum ex Virginia Nativitate Filii Dei ex muliere V. Maria docet nos offerte eidem Regine. Virginum octauum lapidem octaua lapidem Rupis Salutationis Angelicæ, qui est SARDONIX lapidis scilicet, beneficiis cum dicitur. In Cc 2 Mv-

MULIERIBVS.

Ratio cuius est in procin-
gardonis dñi. Quoniam secundum iſa-
chae, & Alberti. Sardonis est tripi-
cis coloris, sc. nigri, rubri, &
albi; de cera nīl attrahens, cum
E. B. V. xuriat; & humitem reddit ho-
mīne, & pudicum, honestū,
aque gratissimum. Quia om-
nia, secundum Aug. debent
conuenire mulieribꝫ & signan-
ter virginibꝫ, quarum impera-
trix, & Regina est V. Maria;
qua triplicis coloris fuit, nigri
in humilitate; rubri, in paſſio-
ne Christi; & albi, in gratia, &
gloria. Et quod sigillum Trinitatis,
quo, secundum Bernardi,
peccatores signillati intrare reg-
num celorum, habentes littor-
am signillatam de remissione
omnis offendit. Facinet, &
secundum Aug. fibi servientes
castos, humiles, pudicos, &
coram Deo & mundo honestos;
qua non est posibile esse
continuo ad ignem, & non ca-
lefit; & in tonte aquarum, &
Ob pretiū non balneari; aut in horto aro-
mitum, & odoribus non per-
fundit. Hæc ille ordinibꝫ si

Sed fortassis queris. Quan-
tum valet hic Sardonis beneficis
sc. in mulieribus. Ad dico vobis
citer, magis valet oblatione
Abraham, Iacob, & Iacob; qui
Deo plurimam placuerunt.
Quoniam Salutatione ista An-
gelica mundus est redemptus in-

choative, sed oblatione propria
Sancti Patres sua proineru-
runt singula beneficia, secundū
Doctorem Sanctum. Quidam
modo dico quod plus valet scalam sc̄la. Typus
Iacob. Esto quod esset tot Iesu Ave,
la aurea, vel argentea, que
fuit in mundo palea; ut merito
per istam scalam melius, quā
per scalam Iacob ascendatur;
quoniam illa figura. Ita autem
Angelica est & veritate p̄fecta. Ob pra-
mūm: à
O igitur collendissimi Domini;
nunc aduestamus quanta est multis cō-
tentum.
In se habent bona tam pio-
pinquata, facilium & lau-
bra; quanta continent in pe-
riculum summa misericordia? Quis qua-
fo, si videret lupum venientem;
aut hostem inuidentem; aut
fluvium inundantem; non ve-
leret scandere scalam? Cor ergo
non ascendit hanc scalam ho-
nestatis in ea confidentes?

Quonodo sit folium lapidis. Debet of-
dem vnum daretis anno quodlibet ferri B.
bet pro homagio diabolo, sepe v. M.
ad vota vobis subvenire. Et compara
Et quanto amplius daretis tan-
to facilius, & promptius; &
copiosius vobis succurreret; vt
manifestum est in artibꝫ ma-
gicis, vt tandem vos secum habe-
retis. Cur ergo non magis Virgo
Maria (qua est regina bonitatis)
nobis subueniet ad vota in
presenti; & pertrahet secum in
futuro; cum infinitum maiora;
vt patuit, in hoc Platerio ei
offe-

B. V.
amor in
mos.

Ergo co-
unda.

offeramus dona? Ni forte dicimus:
diabolum magis fore p̄iū
Virgine Maria, quod procul sit
tanquam haeticum à tota Ec-
clesia. Non igitur tam subi-
m. Nes mirum dō carissimi quia
ipsa sola plus amat: quemque
placentem sibi; quam cuncti
damones inferni timiles sum-
ptuante quodcumque amabile
mundi. Sed illi auditemus per
se velint carere tali amabilis.
Ergo multo minus Virgo Ma-
ria iusta noui poterit carere,
quin salutem det suo P̄lati.
Quod manifeste patet ex die-
tis Augusti, quia minimum regni
Cœlorum, maius est toto
regno infernum.

O igitur vos omnes, si vultis
dari Sardonibus in infinitis
& ex illis coronari habendo
gratiam honestatis; salutare
Virginem Mariam in hoc Psal-
terio; quia est Regina summa
honestatis habens in se honestati-
tē, in totam Ecclesiam dif-
fusivam gubernavit, & con-
servavit.

Nona lau. Theologia est:
quod in nona distinctione tertij
sententiarum ex benedictissima
adoratione, qua filio Dei de-
betur, docemur offere Regi-
nae honoris, & glorie: nonum
lapidem Benediti, & pres-
piratis omnis ex nona lapidi-
na alme huius Rupis Angelica
Salutationis; qui dicitur
SARDIVS; & tangitis cum di-

Cap. XXVII. De
IV. Gemmis.

285

citur. ET BENEDICTVS.

Cuius declaratio sic aptatur. Sardius
Nam Sardius, secundum fil. & Benedic-
Alberti. Magnum de natura lapi-
dum, et ruber coloris suis lan-
guine, admodum terra rubea, tuis.
qui impedit malitiam onichim;
removendo metum melancholi-
am, & tristitiam: conferendo
gaudium, letitiam, & audaciae;
reddendo letitiam ab incanta-
tionibus, & dando prosperita-
tem contra adversa inimici-
tia, secundum lapidarium, &
hoc dispositio.

Et B. V.
Huiusmodi autem pertinent MARIA.

ad Dei benedictionem prope-
ram, quam habuit. Virgo Ma-
ria in se quoniam ipsa fuit ru-
ber coloris in passione: secun-
dum prophetam Simeonis.
Impeditque malitiam oni-
chini, id est, diabolique erroris
& metus deliriorum, fe-
cundum Orig. in Hominem
immitis. Gaudiumque confert,
letitiam, & audaciam nisi pu-
gilibus, secundum Bern. lacte-
cos, consolationis gaudienter
fortificando. Securitas in eri-
tati suis præstat contra incanta-
tiones errorum haereticorum, & main-
di deceptionem, qui mundus
totus pienus est. Secundum
Chrys. incantationibus. Nec
inimico, quoniam genuit
haec Virgo filium Dei benedicti,
Dominum omnis pro-
peritatis. Quapropter ipsa Vir-
go Maria Regina est prosperi-
tatis

tatis, secundum Auscium, dis-
tribuens aduenta aucta prospera,
propt. vult. *Ubi offer-
renda?* Argumentum quodam sic est
honora et aqua Iovematrix eis
properat, quam naturaliter
omnes appetunt, secundum Se-
nacum, & Tullium, ac pro virtu-
bus honorant, ut patet in por-
tationibus articulo, ut identique
etc. Sed fortassis ictus vultus
Ob pretiu- Quantum valer iste lapis sardius?
Ad quod respondeo, plus valer
tabernaculo Moyse, facto in des-
erto, immo plus illud excedit,
quatum tale tabernaculum ex-
cedebat minima pellem ca-
prinam, tabernaculum regem-
tem. Et ultra: quia, secun-
dum Doctorum Sanctorum, que
sunt Diuinae improportionabili-
liter, excedunt corpora.

*Ob pra-
min.* Merito ergo a cunctis Virg.
Maria sic est laudanda. Nec
comparatio immemor est beneficij, quia
Deus nos immemor fuit sui
tabernaculo. Nec vero tyrannus
nun crudelis, nec Dacianus se-
vissimus aut Dei familes, in-
memores forent corum qui die-
cum eis talia tabernacula offer-
rent, multo igitur minus huius
tanti beneficij erit immemor
tam pia Virgo mater Dei.

B. V. Quoniam ita plus quemlibet
lumen pfaitem amat, quam
quaecumque magistra vnguana
lumen amaverit dicipulum. Im-
mo si mundi mulieres omnes
essent tunc magistræ, amantes

te singulariter quatuorunque
fibilla aliquem amavit discipu-
lum (quod multum esset) ad-
huc ipsa clementissima Maria
plus amat te sibi, sic in Psalterio
sua psalmensem. Amplius
quanto omnes simul sumpta
plus sunt una sola: quoniam
secundum Albertum, Magnum su-
per primu[m] sententiarum. Di-
lectio naturaliter non pertrans-
fit naturam: dilectio autem
gloriae minima attingit diuinam
essentiam, quae est beatitudo. Et
eadem ratio est Doctoris San-
cti. Sed nulla istarum imagi-
narum vellere pati infotu-
nitiam immo vellere te habere pro-
pera; ergo à minori ad maius
affirmative, multorumq[ue] eu-
agi prospera, & salubria fibi
psallenti Psalterio suo impetrabit
in dubie Virgo gloriofa.

Confide ergo ò psaltere V.
Marie quia ratio, Scientia, sensus,
experiencia, fides, spes, ca-
ritas, & iustitia, pro te bella-
bunt, & victoriæ obtinebunt
ut habeas, si perseveras cuncta
salubria, & prospéra; inter-
cedente semper pro te Virgine
Maria, cui servis in Salutatio-
ne Angelica.

Decima Theologia lux exi-
mia (ò carissimi V. Marie Re-
ginae coeli laudatores, & orato-
res) quod in decima distinctione
tertiæ ex fructuosa perfona-
litate Filiatione, & prædestina-
tione fructus Virginici docet

nos offere decimum lapidem
pretiosum ex decima lapidi:
na Rupis huius ultissima Salu-
tatis Angelicæ. Eadem Vir-
gini gloriose nutrici genefaci
totius mundi: ut nutriamus cu-
dis fructibus ab ea: qui lapis
dicitur CHRISOLITVS, & tim-
agit cum dictu[m] FAVETVS.

Chrysoliti

Quia clara est haec expo-
nitione, Quoniam secundum ista
& Diuersorum & alios lapidarios
expertissimos, Chrysolitus est
lucus, in die scit aurum, in
nocte emittens scintillas; Fu-
tagone demonia, timores no-
cturnos abicit, melancholian
pellit, audacem & imperti-
nitum in adversis reddit; atque
intellexum confortat phanta-
mata in melius comunitando,
quia omnia important quandam
hominis refectionem atque con-
fortationem, quod fit per fructum.

*Est R. V.
Maria.*

Qui ergo vult habere certe Debet si
tuplice tales Chrysolit. & fru-
ctum capere aeternum, recre-
rique mente & corpore in cu-
dis Dei beneficij: dicti sofer-
ferat Virginis Mariæ Chrysolit
hunc Trinitatis se fructus.

Sed fortassis scribere quod Ob pra-
misi modi lapis est precij Chrysolitum.
soli Mariae Virginis oblatu[m] cum
dicti Fructus? Ad quod certi-
fime respondeo, plus valerem
regno & templo Salomonis:
quanto vacua totum Regnum
mundus est parvula petra aut
trabe regni illius, & amplius.
Quia secundum Orig[enem] in ho-
melia quod minimum putatur
gratia Dei, praefatus est secundum Aug[ustinum]
no[n]que emitit scintillas
læs ignas, peccatores inflam-
do viceribus sue charitatis se-
cundum Bern. diemonia fugi-
do, timores nocturnos & mel-
ancholian pellendo, quam
construit caput serpens & eius
potentiana, secundum Hier. Con-
fortatique intellectum, probau-
do scientiam humanam, & di-
vinam, & fidem propriam se-

*Ob præ-
mium.*
Quod si laudata fuerit Vir-
go Maria lapidis huius obla-
tione,

tione, non ingratia erit. Quoniam sumus tanta dona habete, et viventibus naturalia quanta offerimus. Virginis Maria cum decimus Fructus, & quantum mors ultra quaesumus perimeret hominem. Aut ergo Virgo Maria morte erit crudelior, quod non est dicendum; aut Plaies suos ducit ad vitam. Cuius signum eudentissimum est Quoniam, secundum Bern. In immensum plus amat vnuquaque nostrum, tamquam loca carissima, quam qui cumque viues hic se ipsum sed nullus vult sibi ipsi mala, immo omnia bona; igitur a fortiori Virgo Maria conferet nobis fructum & queque bona: remouendo mala, quecumque.

III. QVINQVA GENA

OFFERENDA PRO

VITIA

L. Berillus Maternitatis. Dic. 2.

Toposa Thesaurisation. 3. Chry-

sopasis Salutis. 4. Hymnus

cinquo medicinae. 5. Ame-

rificationis

obstioritatis.

debet

dicitur

debet

Psallendo quotidie Psalterium eius.

Duocima Theologie Iaus mirabilis (ò mirabiles Theologes zelatores) est, quod in 12. distinctione tertij ex quatuor defectibus humanib[us] communib[us] à Christo possessis, docet effere V. Marie Thesaurariz omniū diuinariū Trinitatis Deifice duodecimum lapidem preciosum duodecimā lapidē p[ro]funda huius Rupis diuinissimā Salutat. Angelicæ scilicet.

Topasius thesauri. *Topasius*, qui est lapis thesaurizationis, tactus cum offerimus Matri Dei, Tui Cuius præclaræ in promptu habetur optatio: Quoniam *Topasius* secundum Ibid. est lapis aureus & celestis coloris: varius in modis & speciebus, quo nihil clarius in thesauri regnum est repositum. Sequiturque lumen cuius in claritate & aliquati obscuritate: dominatur honoribus capitii, & cōtra lumen passionis valet, mortemque impedit subitanam.

Et B. V. Ut merito per Tui pronomen possessum tanta possefio detur intelligi: que summo conuenit Dei Genitrici. Nam ipsa fuit celestis coloris; quia celestis conuersationis, secundum Bern., aureaque in exemplo bene viventi, teste Hieron. Quæ habuit thesauros omnes in arca sui Ventris Virginis nobillissima, Filium Dei

Patris in quo sunt omnes thesauri sapientie & scientia ab aliis secundum Apost. Sequitur cursum lunæ eam immittando; quæ Ecclesiam militantem defecit, vnam imitatur, se illi conformato, eius bona vel misericordia coram Deo propria reputando tamquam carissimam Ad vocata, secundum Bernh. Dominatur. *B. V. faciat* que humoribus, refrenando *doct[or] per luxuriam & gulam;* quia *spec[er]osat.* colum est totius abstinentiae & continetias, secundum Ambros. Passiōnem aufer lumenticam: quia de fatus & rudi bus & simplicibus, secundum Bernh. nouit facere sapientissimos & doctissimos. Impeditque mortem subitanam; quia à morte mala liberat, cum sit Regina vitæ, secundum Fulg.

Merito ergo omnes laudare debent tantam thesauriam offiri. hic lapide Topasio. Tui, Cuius ratio brevissima est. Quia omnis thesauraria omnium bonorum summa sui communicativa, & suorum distributiva, summa est à cunctis honoranda: quia summa ab illa suscipiunt bona. Sed quilibet *Nota 14.* qualibet die centies & quinque numerus quagesies à Virgine Maria bona diuina recipit, scilicet in quinque potentij exterioribus quæ sunt visus, auditus, olfactu, & gustus, & tactus: & in quinque interioribus, quæ sunt

Cap. XXIV. De XV. Gemmis.

sunt sensus communis imaginativa, phantasia, estimativa, & memorativa; Et in quinque potentij superioribus, scilicet in intellectu, voluntate, appetitu concupiscibili, irascibili, & in potentia motuia. Quamlibet autem harum potiarum diligit Virgo Maria secundum decem Dei mandata, quantum in se est, & sic sunt quindecies decem bona, id est centus & quinquaginta.

Sed fortassis scire cupis; quia *Ob pretiu[m] tam vale hic Topasius thesaurisationis, Tui?* Ad quod respondeo; plus valet quam omnia mundi sapientia, cogitare vel dicere possunt Nam omnes memoria mundi lapidi huic Topasio comparata, non sunt nisi conueniunt. Quia secundum Hieron. que hic sunt preciosissima, celestibus comparata, sunt contemptibilissima, & abominabilissima.

Si ergo vis diues efficit tam in bonis mundanis, quam diuinis; cur quolibet die tibi non acquiris centum & quinquaginta Topasios tam præclaros ut dictum est? Ne quælo putaueris! Mariam in gratiam fore, cum tanta à te dietum suscepit bona. Quoniam si natura tantum daret ex parte oviū animalibus rapacibus, lupis felicibus & leonibus, numquam lupi oves devorarent, nec accipites colu-

bas, nec leo certos, sed omnia sibi essent communia. Vel ergo Maria fons pietatis erit dulior natura, contemnens cœli dona (quod à tanta pia Domina procul absit) vel daut pacem & honorum abundantiam.

Cuius argumentum in pro. *B. V. M.* tu sat is claram, quoniam *amor in ipsa plus amat quemlibet P[re]l[ati] sicut in suum iure naturali, diuino, & humano, tamquam mater quam credere potest aut dicere totus iste mundus corporeus;*

vt aliquoties ipsa pia Virgo Maria reuelauit. Cum ipsa citia sit magis subiecta iuri naturali quam quicunque vivens. Et ius naturale est, quod qui libet debet facere alijs, quod sibi fieri veller, & numquam alteri facere, quod sibi fieri nollet. Sed si ipsa esset viuens hic, veller adiuvare ad habendum & celestia totis virtibus, & vt sua orationis audirentur; & ab omni malo liberaretur,

signante damnationis: Ergo iure naturali debet inducere saluare eos, qui dietini solent eam in Psalterio suo sic salutare, & ab omni malo impedire salutis penitus eripere.

Tertiadecima laus Theologiae nobilitissima, ò nobiles sacrae Theologie cultores, est, quod in 13. distinctione tertij, de triplici gratia totius mundi Salvatricie docet, universos Christicos tertium deci-